

Socialförvaltningens Digitaliseringsplan 2025-2027

Socialförvaltningen

Framtagen av socialförvaltningen

Datum 2024-11-01

Gäller 2025-2027

Version 1.0

Socialförvaltningens Digitaliseringsplan 2025-2027

Innehåll

1. Bakgrund och drivkrafter	2
Strategiska mål enligt Region Gotlands digitaliseringsstrategi	2
2. Syfte	2
3. Styrande principer och metoder	2
Objektsförvaltning	3
4. Roller och ansvar	3
5. Angelägenheten att digitalisera	3
6. Digitalisering och kostnader	4
7. Digitalisering år 2024	5
8. Digitaliseringsplan 2025-2027 – Övergripande SOF	6
9. Uppföljning	8

1. Bakgrund och drivkrafter

Digitaliseringen är en av de största förändringsfaktorerna i vår tid och påverkar hela samhället. Digitalisering ska förstås som arbetssätt, processer och beteenden som förändras i snabb takt med stöd eller på grund av ny teknik och datadriven utveckling. Digitalisering kan ses som verksamhetsutveckling vilket medför möjligheter för individer, verksamheter och system att inhämta, utbyta och analysera informationen på ett helt nytt sätt. Våra tjänster kan utvecklas och erbjudas på helt nya sätt och medborgarna i samhället efterfrågar detta.

Region Gotland antog i juni 2018 en digitaliseringsstrategi (RS 2018/258) med tillhörande handlingsplan. En uppdaterad version håller på att tas fram. Socialförvaltningens (SOF) handlingsplan för digitalisering utgår från den regiongemensamma övergripande digitaliseringsstrategin, regionfullmäktiges styrkort samt förvaltningens verksamhetsplan för aktuellt år.

Strategiska mål enligt Region Gotlands digitaliseringsstrategi

- Digitaliseringen ska stödja Region Gotlands strategiska verksamhetsutveckling med medborgaren i centrum
- Digitalt först – digitala tjänster som förstahandsval
- Transparens och öppenhet gentemot användarna
- Digital informationshantering ska ha en väl avvägd säkerhetsnivå
- Innovation och utveckling ska prägla regionens digitalisering
- Kompetensutveckling för nya arbetssätt och ändrad samhällsservice
- Digitaliseringen bidrar till att göra Gotland till ett hållbart samhälle
- Digitalisering ska bidra till dialog och kommunikation med medborgarna

2. Syfte

Syftet med att ta fram en digitaliseringsplan inom Socialförvaltningen är att tydliggöra vilka aktiviteter och uppdrag som är planerade att genomföras kommande år, eventuell prioritering av dessa samt vilka kostnader som prognostiseras. Att aktiviteterna är med i planen innebär inte med automatik att arbetet genomförs. Finansiering och resurser behöver säkerställas, arbetet prioriteras mot övrig verksamhet och hänsyn tas till förvaltningens ekonomi.

3. Styrande principer och metoder

Arbetet utgår ifrån regionens gemensamma digitaliseringsstrategi och digitaliseringsplan för digitalisering. En förutsättning för stabil utveckling är processkartläggningar och att system och information förvaltas med god kvalitet. Därför utgår arbetet ifrån de regiongemensamma guiderna för systeminförande, systemförändring, processkartläggning, objektsförvaltningsmodell, ledningssystem för informationssäkerhet (LISa) och Region Gotlands informationshanteringsplan.

Objektsförvaltning

Objektsförvaltningsmodellen är ett sätt att skapa en gemensam syn på ansvarsfördelning, arbetsmetoder, säkerhetshantering, roller och terminologi inom området. Detta för att använda bästa metod och därmed öka effektivitet och kvalitet. Vidare underlättas samverkan mellan olika parter inom regionen. Modellen återfinns i docpoint [här](#).

4. Roller och ansvar

Det övergripande ansvaret för strategisk digitalisering i Region Gotland ligger på digitaliseringsdirektören. Arbetet leds i dialog med koncernledningsgruppen och det strategiska nätverket för kvalitet och digitalisering.

Det övergripande ansvaret för förvaltningens digitalisering ligger på förvaltningsledningen. Varje chef och medarbetare har ett ansvar för att utveckla och digitalisera i det dagliga arbetet. Inom socialförvaltningen ansvarar alla avdelningar för att ta fram sina digitaliseringsaktiviteter på exempelvis processer man vill digitalisera. Dessa aggregeras till socialförvaltningens övergripande plan för digitalisering. Det innebär att förvaltningen får möjlighet att prioritera aktiviteter inom hela förvaltningen och prioritera det som gör störst nytta utifrån rådande budget och verksamhetsläge. Det ingår även att hitta synergier genom att göra aktiviteter i den ordning som blir mest optimalt för verksamheten.

5. Angelägenheten att digitalisera

Den digitala omställningen påverkar hela samhället, både för medborgare och för medarbetare inom Region Gotland. Genom att digitalisera så skapar vi ett hållbart välfärdssamhälle som möter de behov som finns för verksamheter, anställda och de människor vi möter idag och framöver. Hur vi förhåller oss till detta påverkar hur vi kan ta fördel av de möjligheter som digitaliseringen innebär. En ökad digitalisering är en förutsättning för att utveckla välfärden. Befolkningsutvecklingen i Sverige utmanar svensk välfärd och detta är speciellt påtagligt på Gotland där antalet äldre personer och barn och unga kommer att öka betydligt i jämförelse med personer i arbetsför ålder. Åldersgruppen som är arbetsför på Gotland beräknas minska mellan åren 2018 till 2030. Det innebär minskade skatteintäkter och att försörjningskvoten ökar. Färre personer förväntas ta hand om fler.

En av de större utmaningarna vi står inför är kompetensförsörjningen. Socialförvaltningen kommer få svårt att rekrytera tillräckligt med personal av den anledningen att det finns begränsat med personer på arbetsmarknaden, samtidigt som vi konkurrerar med andra branscher och sektorer.

Det finns trender i samhället som utmanar vårt arbetssätt. Morgondagens medborgare kommer ha andra och ökade förväntningar och de kommer med största sannolikhet vilja ha fria och individuella val. Nya kommunikationsmönster, krav på ökad tillgänglighet och ökad rörlighet är andra orsaker till att vi behöver förändra vår verksamhet.

För att nå framgång med digitaliseringen måste vi utveckla vår verksamhet tillsammans och hjälpas åt. Fokus på att skapa värde för dem vi finns till för. Olika delar av verksamheten utvecklas olika fort och då är det viktigt att främja verksamhetsutveckling och kompetensutveckling inom området. En ytterligare framgång är att vi följer upp de förändringar

som genomförs genom att göra utvärderingar och uppföljningar och att vi realiserar den förväntade nyttan.

En av utmaningarna är att digitaliseringen går fort nu. Nya produkter och tjänster som är digitala dyker upp hela tiden. Lagstiftning som finns idag behöver anpassas så att de kan stödja de lösningar som finns och kommer.

Alla kommuner i Sverige behöver öka sin digitaliseringstakt. Kommunerna har därför bestämt sig för att gå ihop och göra arbetet gemensamt via en strategisk agenda: *Handslaget för välfärdsutveckling genom digitalisering*. SKR leder arbetet tillsammans med dotterbolagen Inera och Adda. Adda bidrar med upphandlingsstöd, avtal och stöd för kompetensförsörjning. Inera har digital expertis och tjänster i det nationella infrastrukturutbygget. Utifrån en handlingsplan innehållande 13 konkreta initiativ har Sveriges kommuner nu prioriterat fem initiativ var och utifrån det har nu initiativen börjat skickas ut som avsiktsförklaringar där kommunerna får ta ställning till om man vill ansluta till initiativet eller inte. Under hösten 2024 har fyra initiativ skickats ut; *Införande Säker digital kommunikation, SDK, för socialtjänsten, Breddinförande av vissa välfärdstekniska lösningar, Införande och utveckling av Digital post samt Identitet och Behörighetshantering*. De två första berör direkt Socialförvaltningen och dessa har vi valt att tacka ja till. Under 2025 kommer ytterligare en avsiktsförklaring som direkt berör socialförvaltningen: *Gemensam Informationsförsörjning GIF – Ekonomiskt Bistånd* som i korta drag handlar om att underlätta administrationen kring ansökan om ekonomiskt bistånd. Med den avsiktsförklaringen kommer det med största sannolikhet komma en kostnad.

Den nya socialtjänstlagen, som planeras träda i kraft i juli 2025, syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Fokus ligger på att nå ut till medborgarna innan problem uppstår eller växer. Vi i Socialförvaltningen behöver kunna erbjuda snabbare och enklare insatser utan behovsprövning. Ett exempel där vi uppnår detta har funnits i vår digitaliseringsplan. Redan under hösten 2024 kommer e-tjänsten för förenklad ansökan om serviceinsatser lanseras. Den ger personer som fyllt 75 år möjlighet att utan behovsprövning ansöka om trygghetslarm, handel, städning och tvätt.

6. Digitalisering och kostnader

Hittills har många av Socialförvaltningens projekt finansierats genom statsbidrag. När statsbidragen minskar eller upphör behöver vi en intern finansiering där verksamheterna kommer att få stå för en stor del av kostnaden inom befintlig budget. För att kunna fortsätta med verksamhetsutvecklingen är behovet stort att det ges utrymme i budgeten för dessa investeringar.

Verksamheterna behöver göra tydliga behovsanalyser av de investeringar som man vill genomföra och komplettera dessa med kostnads- och nyttoanalyser. För varje projekt, införande av ny teknik eller nytt arbetssätt som ska göras används numera Ineras mall för nyttokalkyl, en mall som används i hela regionen. Kalkylen gör det möjligt att tydliggöra kostnader, effekter och nyttor vilket också underlättar möjligheten att jämföra de olika initiativen och projekten med varandra om prioritering skulle behöva ske. Det är viktigt att räkna på hela kostnaden, nyttor och effekter för ett införande eller förändring, och inte bara vad en pilot skulle kosta. Om en pilot faller väl ut vill vi ha möjlighet att breddinföra i

verksamheten. Vet vi redan från början att vi inte har råd att breddinföra så är det sällan etiskt försvarbart att genomföra en pilot.

Man behöver i samband med detta också se på andra delar som kan ha påverkan på kostnaderna. Det är viktigt att i beräkningarna ta med kostnaden för de interna resurserna, timkostnad för personal. Ineras mall för nyttokalkylering gör det möjligt att inte bara räkna på finansiella kostnader och intäkter, utan även på omfördelningsnyttor och kostnader. Med omfördelningsnytta menas oftast sparade personaltimmar. Ett exempel på detta skulle kunna vara ett nytt arbetssätt, till exempel arbetet med läkemedelsautomaterna där vi såg att hemtjänsten kunde spara in tid varje dag på att inte behöver åka så många gånger till varje brukare. Det är oerhört viktigt att projektet eller det nya arbetssättet följs upp så att man säkerställer att nyttan man såg i kalkylen realiserar. Har vi räknat på att vi sparar x personaltimmar så behöver vi också se till att de timmarna används till något annat. Annars är det ingen besparing.

Sen får man inte glömma att i kalkylen ta med de timmar som medarbetare och chefer lägger ned i projektet, det är ofta ganska mycket tid. Förvisso är personerna redan anställda men att arbeta med ett projekt eller ett införande tar tid från något annat i verksamheten. Ineras mall gör det möjligt att antingen räkna på kostnaden för den tiden som medarbetare och chefer lägger ned, alternativt synliggöra i kalkylen att det är kostnader man är medveten om men inte räknat på.

7. Digitalisering år 2024

Att man tar lärdom av det som redan genomförts för att bli ännu bättre i sitt digitaliseringsarbete är viktigt. Därför är det bra att man blickar bakåt på det som man har genomfört.

Flera nya e-tjänster har tagits i bruk under 2024 som har gynnat både medborgare och verksamhet. Som exempel för medarbetarna kan nämnas e-tjänsten för personuppgiftsincident där medarbetarna smidigt kan lämna information om en förmodad personuppgiftsincident. Våra kontaktpersoner för GDPR i socialförvaltningen får informationen sammanställd vilket underlättar deras arbete med att komplettera och rapportera incidenten vidare till IMY(Integritetsskyddsmyndigheten). En annan e-tjänst som tagits i bruk och som gynnar medborgarna, förutom den tidigare nämnda e-tjänsten för Förenklad ansökan om serviceinsatser är den för Ansökan barn och unga där man nu digitalt kan ansöka om bistånd och insatser så som till exempel familjebehandling.

Under 2024 har också avdelningen för omsorgen om personer med funktionsnedsättning(OOF) breddinfört samma planeringsverktyg som hemtjänsten använder med gott resultat. Planering och dokumentation underlättas med verktyget samtidigt som det blir en kvalitetssäkring för omvårdnaden. Planeringsverktyget testas även inom avdelningen för särskilt boende.

Övrigt

Medarbetare inom Socialförvaltningen från hemsjukvården, OOF samt hemtjänsten var med och vann förnyelsepriset i kategorin för Servicepriset på Förnyelsedagen 2024 med arbetet kring läkemedelsautomater. Juryns motivering var: *För att möta nuvarande- och framtida*

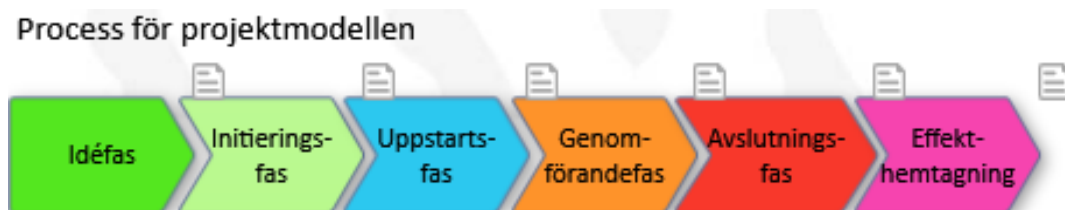
utmaningar har vinnaren av servicepriset, genom förändrade arbetsätt och nyttjade av välfärdsteknik, skapat oberoende och självständighet, minimerat risker för felmedicinering och effektivt nyttande av personella resurser. Vinnaren av servicepriset är ett strålande exempel på att förändrade arbetsätt och användande av välfärdsteknik ger ökad service.

Under 2024 har även arbetet slutförts med den nya plattformen för gotland.se. Det innebär att samtlig information som rör Socialförvaltningen på gotland.se har gått igenom, reviderats vid behov och kvalitetssäkrats. På den nya webbplattformen är man extra tydlig med att informationen ska vara lättillgänglig och lättbegriplig.

8. Digitaliseringsplan 2025-2027 – Övergripande SOF

I denna version av digitaliseringsplanen har flertalet aktiviteter tagits bort, men inte enbart för att de är avslutade. Skälet till det är att vi i digitaliseringsplanen vill lista aktiviteter som är digitalisering, inte digitisering, och där det finns en möjlighet att genomföra aktiviteten i närtid. Det har flertalet år funnits aktiviteter i idéfasen som inte har varit möjliga att realisera inom överskådlig tid. Det handlar främst om aktiviteter där vi har tankar kring att använda våra verksamhetssystem på ett sätt där inte leverantören haft möjlighet att leverera, men också andra idéer där våra system inte pratar med varandra på ett sätt som vi skulle önska. Det finns också exempel på borttagna aktiviteter där vi inte haft monetära eller personella resurser att genomföra dem. Detta betyder inte att vi har glömt bort eller inte har behoven längre, utan snarare att aktiviteten har gått i stå. När och om en aktivitet blir möjlig och det finns en plan på förändring så kommer aktiviteten åter att redovisas i digitaliseringsplanen.

Aktivitetserna på kommande sida presenteras utifrån år, målgrupp, avdelning, önskad effekt, och vilken fas de befinner sig i enligt Region Gotlands projektmodell.

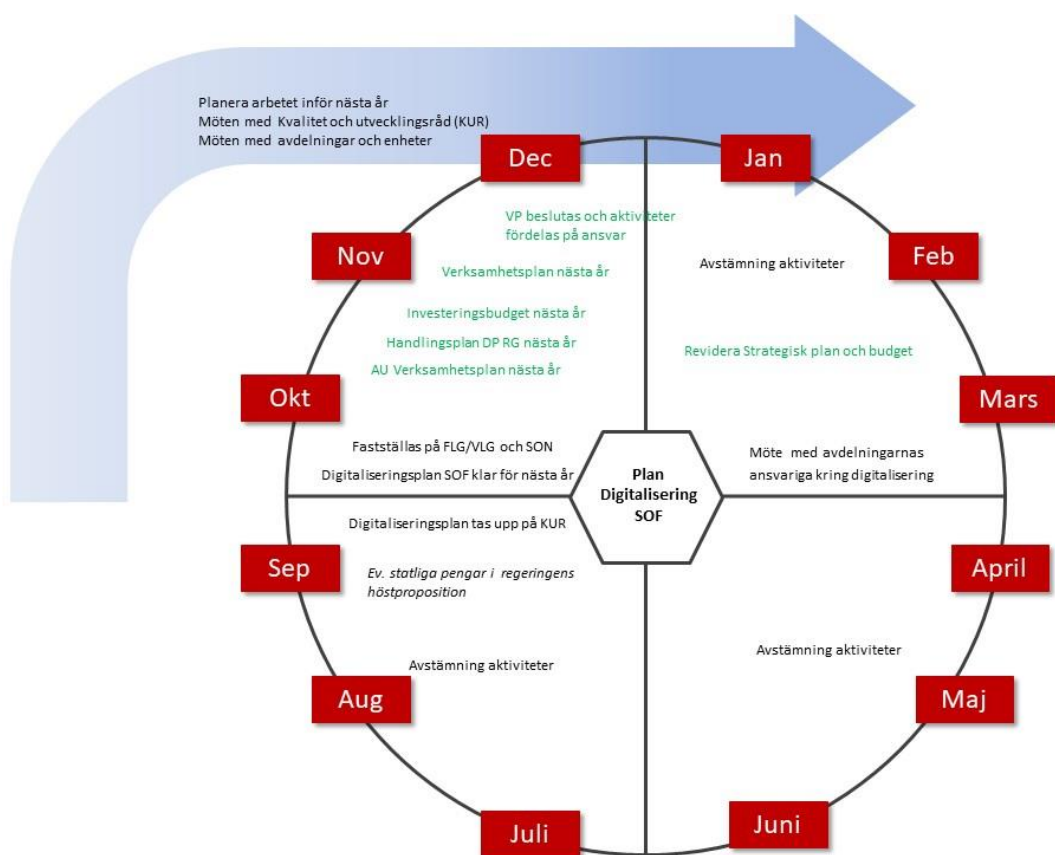
Status på aktiviteterna är med i tabellen för att se status på projektet eller uppdraget enligt Region Gotlands projektmodell.

Projekt/aktivitet	Avdelning	Målgrupp	Tidpunkt (År)	Önskad effekt	Fas enligt RG projektmodell
Förenklad ansökan av serviceinsatser	Myndighet	Medborgare	2020-2025	Enkel digital ansökan för serviceinsatserna trygghetslarm, matdistribution, städning och tvätt	Genomförandefas
e-arkiv - ansluta verksamhetsystem	Gemensamt	Medarbetare	2021-2025	Förebereada verksamhetsystem Lifecare, Treserva och BAB:en för e-arkiv. Delprojekt i stort RG projekt.	Genomförandefas
Planeringsverktyg Säbo	Säbo	Medarbetare	2021-2025	Planering och dokumentation underlättas. Kvalitetssäkring för omvårdnaden. God och säker vård.	Avslutningsfas
Medborgartjänst - Godkänna dokument	IFO	Medborgare	2022-2025	Handläggare kan sända dokument till Medborgare som de kan godkänna digitalt. Blir en mer rättsäker process samt att handläggningstiden blir snabbare.	Uppstartsfas
Medborgartjänst Tidbok	IFO	Medborgare	2023-2025	Spar tid för handläggare och är brukarvänligt. Medborgaren kan själv boka tid i medborgartjänst.	Uppstartsfas
E-tjänst individuell belopp - blankett för avgifter	Myndighet	Medborgare	2023-2025	E-tjänst för ansökan för höjning av individuellt belopp kring levnadsomkostnader	Idéfas
Automatisera administration inom myndighetsutövning barn och unga	IFO	Medarbetare	2024-2025	Testa digital lösning och förändrat arbetssätt för att automatisera administration inom myndighetsutövning barn och unga.	Idéfas
Kommunikationsplattform	Myndighet Hemtjänst Hemsjukvård	Medarbetare	2024-2025	Smidigare kommunikation mellan myndighet, utförare hemtjänst, vårdcentral och sjukhuset.	Genomförandefas
E-tjänst Reducering av avgift vid dubbla boendekostnader-blankett för avgifter	Myndighet	Medborgare	2025	E-tjänst för reduktion av avgift vid dubbla boendekostnader.	Idéfas
Medborgartjänst - Ansökan Vuxna	IFO	Medborgare	2025	Medborgaren (Vuxna) kan via en e-Tjänst sända in en ansökan till myndigheten. Det blir även enklare och mer rättsäker hantering av de inskickade förslagen.	Uppstartsfas
Mitt Treserva	Myndighet	Medarbetare	2025	Nytt gränssnitt i Treserva som förändrar handlägningsprocessen. Förväntad effekt är färre klick i systemet och därmed effektivare handlägningsprocess.	Uppstartsfas
Beslut om avgifter	Myndighet	Medborgare	2026	Beslut om avgifter går via Kivra. Beslut av insatser som fattas i Treserva skickas som papperspost och borde kunna levereras via Kivra.	Idéfas

9. Uppföljning

Planen följs upp löpande under året av utvecklingsledare på Socialförvaltningen som har digitaliseringsplanen i sitt uppdrag. Arbetet leds i dialog med förvaltningsledningen och tillsammans med förvaltningens Kvalitet- och Utvecklingsråd.

En samlad utvärdering görs i förvaltningsledningen i samband med ordinarie uppföljning vid delår och bokslut.

Årscykeln för arbetet med planen för digitalisering SOF.